

Zelený štvrtok

LITURGIA DOMÁCEJ CIRKVI

Prečo sláviť doma?

Nie je to iba pre núdzovú situáciu a tiež to nemá zmenšiť hodnotu sledovania liturgie cez masmédiá, nie je to iba alternatíva pretože nemôžeme ísť do kostola. Je to predovšetkým provokácia tejto situácie, aby sme objavili dar, že sme domácou Cirkvou.

Tam, kde sú manželia, ktorí majú sviatosť manželstva, tam je garantovaná aj prítomnosť Ježiša (AL 315).

To však nie je všetko, pretože manželia silou daru, ktorý prijali „sú neustálym znamením toho, čo sa udialo na kríži... manželstvo, ako každá iná sviatosť, je spomienkou, uskutočnením a proroctvom tejto udalosti spásy“ (FC 13).

Pápež František potvrdzuje a prehľbuje tento význam (AI 161) „rodina je kristologickým znamením, pretože ukazuje blízkosť Boha, ktorý zdieľa život človeka, zjednotiac sa s ním vo vtelení, na kríži a pri vzkriesení. Je znamením Krista, pretože zjavuje Krista, ktorý prešiel Veľkou Nocou.“ Odtiaľ pochádza radosť, že všetci manželia aj doma dokážu vyjadriť a mať účasť na veľkom tajomstve (por. Ef 5, 32).

V tej domácnosti, kde nie je prítomná sviatosť manželstva, tam sa môže a musí sa dať rovnako sláviť liturgia spoločne, z moci sviatosti krstu a v istote, že Ježiš je prítomný tam, „kde sú dvaja lebo traja zjednotení v mojom mene, tam budem ja s nimi (Mt 18,20)“ Iba toto dáva zmysel, aby sme sa modlili doma.

Chceme však pripomenúť, že rodina nie je cieľovým bodom, ale iba miestom, odkiaľ sa vychádza, aby sme v Eucharistii spolu vytvárali veľkú rodinu, komunitu, Kristovo telo, ktorým je Cirkev.

Základné usmernenie pre domáce slávenie

Na túto rodinnú liturgiu sa pripravíme tak, že prestrieme stôl s bielym obrusom, aby sme zdôraznili slávnosť tohto momentu. Položíme naň otvorenú Bibliu, väčšiu sviecu, ktorú zapáli najmladší člen rodiny, pekné kvety a chlieb.

Tí, ktorí túžia prežiť gesto umývania nôh, na vhodnom mieste nech pripraví nádobu(džbán) s vodou, lavór a uterák. Ak sa toto gesto bude konať, je dobré byť naboso.

Evanjelium sa môže čítať dialogickou formou, jednotlivé časti sa pridelia trom hlasom: rozprávač, Ježiš, Peter.

Jeden z rodičov, alebo z rodiny bude viesť obrad (V), ďalej tí, čo čítajú(R), a tí čo odpovedajú(S).

Tieto poznámky sú len návrhom, každá rodina si to môže prispôbiť podľa svojich členov a ich veku.

Úvodná pieseň

(Prišla hodina: <https://www.youtube.com/watch?v=YQQXHqLhUQ>)

V. Vstúpili sme do slávnostného veľkonočného Tridua, troch dní, v ktorých sa završuje jediné tajomstvo Utrpenia, Smrti a Zmŕtvychvstania Ježiša Krista. Sú srdcom života Cirkvi.

Chceme prežiť tieto tri dni pri Ježišovi, blízko Neho.

Nie sme tu, aby sme spomínali na minulú udalosť, ale aby sme intenzívne prežili tajomstvo ako prítomné, pretože vychádzajúc z tejto noci sa naša spása stala skutočnou aj pre nás.

Chceme hlboko dôverným a konkrétnym spôsobom pochopiť veľké tajomstvo Cirkvi cez skutočnosť domácej Cirkvi. Láska medzi nami dvoma, manželom a manželkou, láska medzi rodičmi a deťmi, medzi súrodencami je hlboko spojená v tom istom tajomstve, ktoré je prítomné v našom farskom spoločenstve, v diecéze a celej Cirkvi.

Jedno telo, jeden duch, v Kristovi vzkriesenom a živom uprostred nás.

V toto veľkonočné ráno sme tu všetci!

Začíname tak, že vstúpime do večeradla.

Začneme spolu postojáčky so znakom svätého kríža:

V. + V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

S. Amen.

V. Vzájvajte spoločne Ducha Svätého hovoriac: Príd' Duchu Svätý!

S: Príd' Duchu Svätý!

V. Príd' a prebývaj v našich srdciach.

S. Príd' Duchu Svätý!

V. Otvor oči nám všetkým.

S. Príd' Duchu Svätý!

V. Oživuj našu vieru.

S. Príd' Duchu Svätý!

V. Premôž naše pochybnosti a naše strachy.

S. Príd' Duchu Svätý!

V. Daruj pokoj a spásu Cirkvi a každej rodine na svete.

S. A tak všetci budeme poznať, chváliť a milovať Otca i Syna spolu s Tebou, ktorý si Láska. Amen.

Zvolanie a prosba o odpustenie

V. V tento deň, keď Pán Ježiš ustanovil Eucharistiu, sme spolu prítomní ako apoštoli, pretože Ježiš sa chce odovzdať Cirkvi i nám, domácej cirkvi, aby prežívala skutočnosť, že je Jeho nevestou.

Prosme o milosť, aby sme aj my mali účasť na tomto tajomstve lásky s našou rodinou vzývajúc Jeho milosrdenstvo za naše hriechy.

V. Pane, zmiluj sa.

S. Pane, zmiluj sa.

V. Kriste, zmiluj sa.

S. Kriste, zmiluj sa.

V. Pane, zmiluj sa.

S. Pane, zmiluj sa.

V. Pán nás miloval až do krajnosti. Viac nemohol urobiť, pretože vydal seba samého pre nás. Aby nám dal účasť na svojej Pasche, chcel sa znížiť pred svojimi učeníkmi umyjúc im nohy, aby bol potom povýšený na kríž v očakávaní vzkriesenia. Umývaním nôh nám Ježiš ukázal hlboký zmysel Eucharistie. Počúvajme pozorne Božie slovo.

Pieseň zvolania: Chvála ti, Kriste (<https://youtu.be/IsPkg1ogA8M>)

Z evanjelia podľa Jána (Jn 13,1-15)

Rozprávač:

Bolo pred veľkonočnými sviatkami. Ježiš vedel, že nadišla jeho hodina odísť z tohto sveta k Otcovi. A pretože miloval svojich, čo boli na svete, miloval ich do krajnosti. Pri večeri, keď už diabol vnukol Judášovi, synovi Šimona Iškariotského, aby ho zradil, Ježiš vo vedomí, že mu dal Otec do rúk všetko a že od Boha vyšiel a k Bohu odchádza, vstal od stola, zoblíkol si odev, vzal plátennú zásteru a prepásal sa. Potom nalial vody do umývadla a začal umývať učeníkom nohy a utierať zásterou, ktorou bol prepásaný. Tak prišiel k Šimonovi Petrovi. On mu povedal:

Peter:

„Pane, ty mi chceš umývať nohy?“

Rozprávač:

Ježiš mu odpovedal:

Ježiš:

„Teraz ešte nechápeš, čo robím, ale neskôr pochopíš.“

Rozprávač:

Peter mu povedal:

Peter:

„Nikdy mi nebudeš umývať nohy!“

Rozprávač:

Ježiš mu odpovedal:

Ježiš:

„Ak tá neumyjem, nebudeš mať podiel so mnou.“

Rozprávač:

Šimon Peter mu vravel:

Peter:

„Pane, tak potom nielen nohy, ale aj ruky a hlavu!“

Rozprávač:

Ježiš mu na to:

Ježiš:

„Kto sa okúpala, potrebuje si umyť už len nohy a je celý čistý. A vy ste čistí, ale nie všetci.“

Rozprávač:

Vedel totiž, kto ho zradí, - preto povedal: „Nie všetci ste čistí.“ Keď im umyl nohy a obliekol si odev, znova si sadol k stolu a povedal im:

Ježiš:

„Chápete, čo som vám urobil? Vy ma oslovujete: »Učiteľ« a: »Pane« a dobre hovoríte, lebo to som. Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy

vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať. Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám."

Sadneme si a zostaneme chvíľu v tichu

R. Hľadáme na scénu, ktorú nám ponúka evanjelium tento večer: človek, Ježiš, ktorý sa snaží milovať až do krajnosti, tých, ktorí sú niekoľko rokov s Ním a nechápu ho, pretože každý z nich ide vlastnou cestou. Peter, ktorý bude hlavou, zabúda, kde mu Ježiš určil miesto, zabúda na vzťah naplnený toľkými vecami, s ktorými sa spoločne delili.

Potom „jeden z Dvanástich“, ktorý plánuje Ježišovu smrť, žiada sa oslobodiť od neho; a ďalší ani nevedia, kde sú. Tieto postavy, títo protagonisti, ktorí sú pred nami, sú ako zrkadlo, pretože my sa v nich môžeme spoznať, identifikovať.

Bolo v židovstve zvykom, že na začiatku večere, hostá privítali ponukou umyť mu vodou zaprášené a špinavé nohy, hosť prijal ponuku a otroci, nie židia, vykonali túto službu. Tento skutok, považovaný za extrémne ponižujúci sa mohol vyžadovať len od nežidovských otrokov.

Ježiš zachová tento obrad. Ale robí ho opačne, je to on, kto umýva nohy svojim učeníkom. Chcel im ukázať až pokiaľ je možné milovať, že je možné milovať až do krajnosti, až po dar vlastného života.

Ježiš, zoblečený ako otrok, kľáčiaci pri nohách učeníkov dobre vie, že týmto gestom mu podobne poslúžili dve ženy: jedna hriešnica a jedna učeníčka. Umyli mu nohy a natreli voňavým olejom nadmernej hodnoty.

Toto gesto brané ako povinnosť otroka, stalo sa slobodným skutkom lásky. Ježiš urobí ten istý skutok žiadajúc ale, aby sa stal skutkom vzájomným. *„Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať.“*

Je potrebné umývať nohy, ale je potrebné tiež nechať si ich umyť a toto je niekedy ťažšie.

Umyť nohy tebe, aj keď vidím tvoj hriech, ale viem ho nevidieť a nebrať do úvahy.

Nechám si umyť nohy od teba, ak sa nenechám pokúšať vlastnou pýchou a ak nebudem považovať svoje ja za povýšené nad ostatných.

Každá služba odvtedy, vykonaná s láskou a týmto uvedomením, uskutočňuje toto darovanie sa.

UMÝVANIE NÔH

(Pokiaľ považujete za užitočné prežiť toto Ježišovo gesto)

Otec: Teraz prežijeme aj my v rodine tento pekný a dôležitý skutok, ktorý Ježiš urobil svojim učeníkom

Dcéra(Syn): Čo urobil Ježiš pre svojich priateľov?

Mama: Pri poslednej večeri Pán Ježiš vstal od stola, nalial vodu do umývadla a začal umývať nohy svojim učeníkom.

D/S: Prečo Ježiš umyl nohy Petrovi a ďalším priateľom?

Otec a mama: Ježiš nám takto dal príklad: mať starosť jedni o druhých, konať dobro a milovať tak, ako to Boh urobil nám.

SKUTOK: *Manželia umývajú nohy jeden druhému ako znak darovania sa a vzájomnej služby (alebo rodič všetkým ostatným)
Deti utrú, osušia nohy rodičom ako vyjadrenie vďaky za lásku, ktorú od nich dostávajú.
Po tomto spoločne prežitom geste sa pokračuje modlitbou.*

Piesne odporúčané počas obradu:

Slúžiť znamená kraľovať (<https://youtu.be/psymr0Ea3xY>)

Niet väčšej lásky (<https://youtu.be/B0efrCDIYSQ>)

Deti (a ďalšie prítomné osoby) spolu:

Ďakujeme ti, Pane, za tvoje gesto lásky, ktoré sme mohli teraz spolu prežiť.

Otec a mama:

Učte sa aj vy od Ježiša. Takto budú všetci vedieť, že sme jeho priatelia: ak sa budeme navzájom mať radi.

Deti (a ďalšie prítomné osoby) spolu:

Chceme ti poďakovať, Ježiš, že sme dnes večer tvoji priatelia a ty dávaš svoj život pre nás.

MODLITBY A PRÍHOVORY

**V. Keď Ježiš umyl nohy svojim učeníkom, povedal im o tajomstve skutočného šťastia: Milujte sa navzájom, ako som ja miloval vás. Toto je prikázanie lásky, ponuka, ktorá zaväzuje. Poznajúc dobre naše námahy každý deň v tomto dome, obráťme sa spolu k Bohu:
- *Pane, vyslyš nás.***

R. Za svätého Otca Františka, biskupov a našich kňazov, aby boli pre nás znakom Ježiša najvyššieho Kňaza a dobrého Pastiera, ktorý dáva život za Cirkev, prosme Pána.

R. Za Cirkev, ktorá žije z Eucharistie, aby bola vždy svedectvom lásky Krista pre všetkých, prosme Pána.

R. Za všetky rodiny, ktoré slávia Veľkú noc doma, aby znovuobjavili krásu byť domácou Cirkvou, kde Pán kraluje v láske, prosme Pána.

R. Za lekárov, ošetrovateľov a všetkých, ktorí sa starajú o chorých, prosme Pána.

R. Za deti, ktoré sa pripravujú na prvé sväté prijímanie, aby našli v kresťanskom spoločenstve živé svedectvo Eucharistie v láske, službe a vzťahoch, prosme Pána.

R. Za našu rodinu, ktorá očakáva možnosť znovu sláviť Eucharistiu vo farskom spoločenstve, aby sme sa vedeli navzájom deliť o chlieb a o celý náš život v našom dome, prosme Pána.

Môžu sa pridať aj ďalšie osobné prosby.

V. Bože, náš Otec, prijmi tieto naše modlitby, ktoré sme ti my, tvoje deti, s vierou predniesli, aby sme boli zjednotení s Tebou a silou Ducha Svätého sa viac stávali telom Ježiša Krista žijúceho v dejinách.

S. Amen.

SYMBOL CHLEBA

R. V ten večer, vo chvíli veľkého priateľstva a blízkosti so svojimi učeníkmi, vzal chlieb a víno a povedal: „Toto je moje telo, ktoré je pre vás; toto je kalich a nová zmluva v mojej krvi.“ A potom dodal: „Toto robte na moju pamiatku.“ Takto, odvtedy i potom, jeho učeníci sa schádzali spolu, aby slávil živú prítomnosť Pána, ktorý ich tak veľmi miluje, že nám dáva všetko vo svojom Tele a Krvi. Dnes, žiaľ, nemôžeme byť účastní s celou komunitou Ježišových učeníkov pri slávení Eucharistie. Zostávame v očakávaní tejto možnosti. V príprave na toto túžobné stretnutie v Eucharistii chceme urobiť gesto, ktoré nám ju pripomína, spôsobom, kde nám náš domáci stôl pripomenie ešte viac stôl eucharistického chleba.

D/S: Ako si môžeme pripomenúť Ježišovo gesto pri Poslednej večeri?

R. Vezmeme chlieb, rozdelíme ho na kúsky a dáme každému. Takto uvidíme, že podeliť sa s tým istým chlebom nás ešte viac spája medzi nami v láske nášho Pána.

GESTO: rodičia rozdelia chlieb a dajú každému kúsok.

Môže to byť sprevádzané piesňou: Dayenu Adonai (<https://youtu.be/EOk5ByUgKkA>)

Ticho

R. Aj keď bez možnosti prijať sväté prijímanie v hostii, môžeme vyjadriť našu túžbu zjednotiť sa s Ježišom a prijať ho do svojho srdca duchovným svätým prijímaním:

**D/S: Ježiš môj, verím, že si skutočne prítomný
v Najsvätejšej sviatosti.**

**Milujem ťa nadovšetko a túžim po tebe celou dušou.
Keďže ťa teraz nemôžem prijať sviatostne,
príd' aspoň duchovne do môjho srdca.**

(malá pauza pre zjednotenie sa s Ježišom)

**Ako si prišiel, objímam ťa, spájam sa s Tebou,
nedaj mi nikdy odlúčiť sa od Teba.**

Modlitby vd'aky

R. Teraz každý z nás môže s dôverou vyjadriť modlitbu vd'aky Pánovi.

Po chvíli ticha, každý nahlas alebo v srdci vyjadri vd'aku za prijatý dar.

Každý môže nájsť motív pre vd'aku Pánovi.

Všetci odpovedajú:

„Chválime ťa a ďakujeme ti Pane Ježišu.“

R. Potom budeme pokračovať večerou pri našom stole.

Teraz sa obráťme sa všetci spolu k Bohu nášmu Otcovi ďakujeme mu za dar jeho Syna Ježiša Krista a prosíme ho o milosť žiť každý deň v jeho láske a priateľstve, v delení sa medzi nami, aby sme mali všetci podiel na jeho kráľovstve:

Chytíme sa za ruky a spoločne sa modlíme:

Otče náš...

Prítom ako bude R hovoriť - sa všetci prežehnajú:

R. Nech ťa žehná Pán a nech ťa chráni! Nech ti Pán ukáže jasnú tvár a nech ti je milostivý! Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a daruje ti pokoj!

S. Amen.

*Alebo po zvolaní ten, čo vedie obrad, môže poznačiť znakom kríža na čele všetkých prítomných.
Záverečná pieseň: (<https://youtu.be/rzGXMeYQcL8>)*

Vieme, že Ježišova túžba stretnúť nás a darovať nám svoje telo je nekonečne väčšia, než naša túžba môcť sa vrátiť do kostola. Dokonca, v tento Zelený štvrtok nám zaznievajú silnejšie a aktuálnejšie slová, ktoré Ježiš povedal svojim učeníkom, Veľmi som túžil jesť s vami... (Lk 22,15). Chceme odpovedať na túto túžbu hľadiac na osoby, s ktorými máme účasť na nedeľnej Eucharistii, Ježišovým postojom, ktorý umýva nohy, „aby ste aj vy robili ako som ja urobil vám.“